

Bestyrelsesseminar, Brogården, 9. – 10. maj 2006

Formålet med seminaret er bl.a. at ryste den nye bestyrelse sammen. Herudover skal vi kigge på SANDs arbejdsopgaver, hvad er vores hhv. stærke og svage sider som organisation.

Præsentationsrunde:

Ask ligger op til at vi starter med en personlig præsentation – hvad er ens styrker og svagheder, og hvad kan man bidrage med i forhold til SAND?

- Historie
- Forventninger til arbejdet
- Styrker/svagheder
- Hvad kan jeg bidrage med?

Hvad vil bestyrelsesmedlemmerne bidrage til? Hvor ligger deres kompetencer og personlige styrker?

- Oprette brugerråd på boformerne
- Arbejde med at samle organisationen
- Administrativt arbejde
- Politisk arbejde
- Synliggøre hjemløse problematikker/brugerorganiseringen på landsplan herunder i andre kredse
- Synliggøre netværksgrupper
- Være med til at holde SAND på sporet i forhold til mål og værdier som er besluttet i fællesskab
- Styre lokale SAND udvalg
- Være med til at udvikle organisationen
- Bidrage til at arbejdet i SAND bliver holdarbejde
- Kvalitetssikre, så det ikke bliver laveste fællesnævner, der bliver toneangivende
- Formulere visioner for SAND
- Danne netværk og skabe relationer
- Forhandlingsevne og – erfaring
- Undervise og holde oplæg
- Konkrete og praktiske opgaver

Værdi- og regelsæt

Efter præsentationsrunden tog vi fat på SANDs værdi- og regelsæt. De ser ud som følger:

Værdier

1. Vi er her for hinanden og vi tager hensyn til hinandens skrøbeligheder
2. Meddelelse og loyalitet
3. Engagement og ansvarlighed
4. Rummelighed
5. Ligeværdighed

Reglerne

1. Meld afbud
2. Overhold tiden
3. Alkoholfri møder
4. Mødedisciplin
  - a. Ingen tændte mobiler
  - b. Overholde talerækken
  - c. Give alle lov til at blive hørt

Jørgen Jensen: Det er vigtigt at tingene bliver sendt ud i god tid. Ellers er det problematisk med togbilletter etc....

Elbrønd: Jeg synes nr. 4 og 5 er meget, meget vigtige... Sådan noget med at overholde tiden – det er mere et praktisk problem.

Hanne: Hvis værdier skal være mere end det papir, de er skrevet på, så skal man diskutere hver enkelt værdi, for alle mener noget forskelligt med fx 'rummelighed'.

Da Ask kom ind i SAND blev vi rost for vores rummelighed – det gør vi ikke mere. Hvorfor ikke? Det er måske også værd at diskutere.

Torben: Grunden er måske også den der diskussion med om vi skal åbne op for andre folk – i forhold til rekrutteringen? Skal vi være enige om at vi skal være her alle sammen – altså alle dem, der står i vores vedtægter? Jeg synes vi er rummelige. Mange af reglerne er ved at blive vane - fx behøver man ikke at sige at mobilene skal slukkes mere.

Ask: Sidste år snakkede vi også om at det er vigtigt at tage disse værdier op til debat løbende.

Elbrønd: Mht. rummelighed – Karin, der arrangerer turen til Bruxelles, hun har skrevet rundt til hele Europa at SAND er en god forening, der bliver vi hvert fald betragtet som rummelige. Men derfor kan vi jo stadig gøre det bedre. Og det er en diskussion værd...

Hansen: Der var nogle problemer med alkohol på Kystgården. Én ting er at vi skriver at møderne skal være alkoholfri, men vi skal være sikre på at folk forstår hvad det betyder... At man så heller ikke drikker hele natten, så man er fuld næste dag...

Geisler: Rom blev ikke bygget på én dag – man må have tålmodighed med folk... Ting tager tid.

Torben: Man skal respektere den gruppe, man er en del af.

Mht. til drikkeri på temadagene; vi må acceptere at der er nogle, der har et problem – det skal vi kunne rumme. Man skal ikke komme i en ordentlig brandert. Møderne skal for så vidt være alkoholfri! Man skal prøve at begrænse det, men også acceptere at nogle har det svært ved det. De må så gøre det stille og roligt i det skjulte.

Hansen: Vi får flere og flere, der er på metadon. Vi skal have den rummelighed, der gør at vi lige tager det roligt. Ellers får vi de der tilstande som jeg lidt fornemmer - den holdning, flere SAND folk har til SVID folkene.

Elbrønd: Vi er altså fortrinsvis misbrugere eller tidligere misbrugere – og det er da svært. Men det gør da også at vi har en berettigelse... Hvis fok siger at de ikke vil have en alkoholiker – jamen, så sad vi ikke mange her.

Hanne: Rummelighed er meget centralt i forhold til det her arbejde. På den ene side er der et krav om stabilitet, på den anden side er der mange, der har nogle problemer. Måske skulle man tage rummeligheden op til diskussion ca. en gang om året – komme med eksempler...

Ask: Vi lavede jo en regel at hvis der er nogle, der møder meget fulde op – så er det formanden for det pågældende nærudvalg, der skal tage sig af vedkommende. Der var jo også en sag i Nyborg med ham der vi måtte smide hjem fordi han væltede rundt...

Oplæg ved Hanne Ramsbøl

Herefter tog Hanne udgangspunkt i sin masteropgave for at hjælpe med at afdække styrker og svagheder i SAND, samt formulere visioner for organisationen – hvor vil vi hen? Hvor er SAND om tre år?

Hanne startede med at sige, at SANDs bestyrelse er en bestyrelse med en masse kompetencer både fagligt og personligt. Det er utroligt at man kan sidde og være så åben – det giver styrke i arbejdet.

I sin masteropgave har Hanne brugt systemteorien: Den går ud på, at alting er systemer. Teorien er ikke optaget af mennesker, men kun af systemer. Hvert system har en funktion og man kigger så på, hvordan systemerne kommunikerer og samarbejder med hinanden??

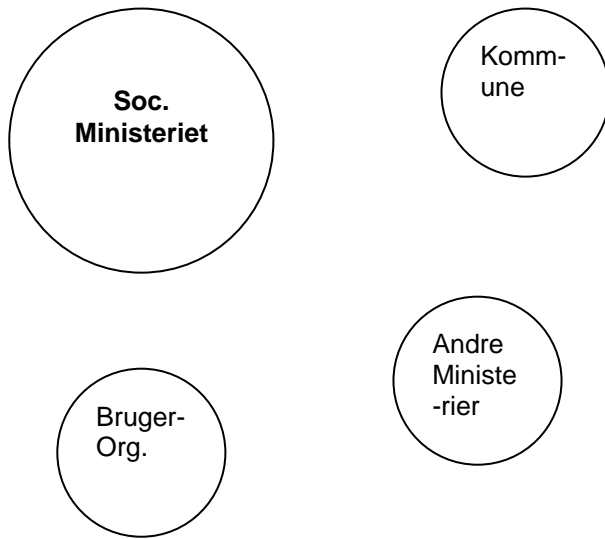
Hvis vi siger at en kommune er et system så tænker de i krav, penge, regler... I som system tænker på en hel anden måde for I har nogle erfaringer at trække på som mennesker.

SAND er et system, boformerne er et system, kommunerne er et system og socialministeriet er et system – hvor er de i forhold til hinanden? Og hvordan kan de kommunikere??

Hvordan startede SAND?

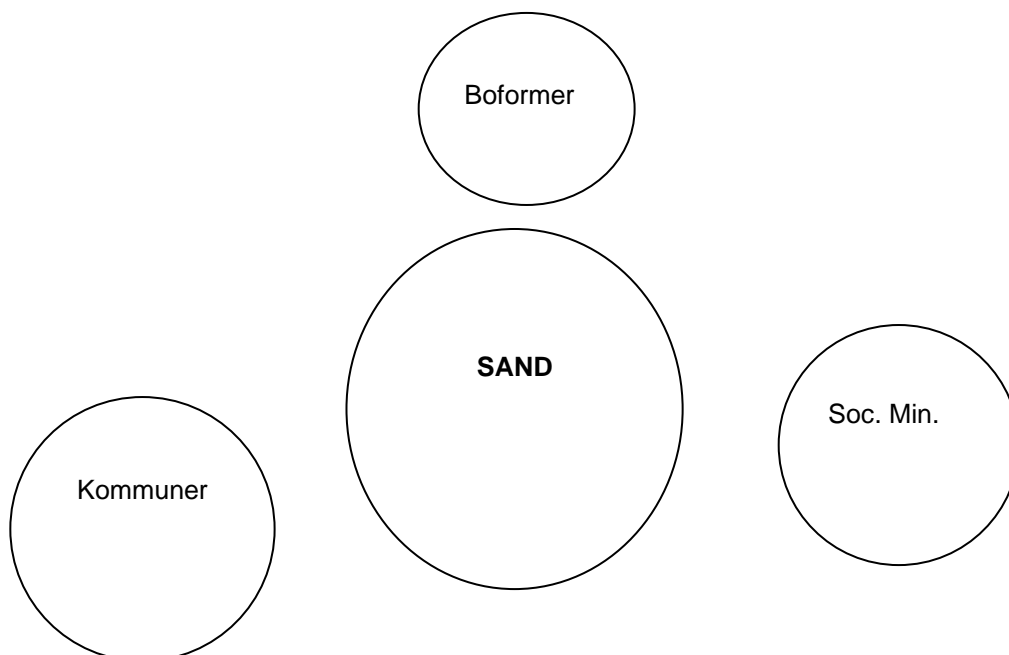
SAND startede i socialministeriet? I tiden var man meget optaget af brugerinddragelse. Derfor ville man have nogle brugere til at dele deres erfaringer. Pludselig var brugerorganiseringen derfor et system i socialministeriet.

Ved at løse et problem, så skaber man et andet problem: Ved at starte SAND løste man problemet med brugerorganisering men man skabte samtidig faren for at SAND lukker sig om sig selv.

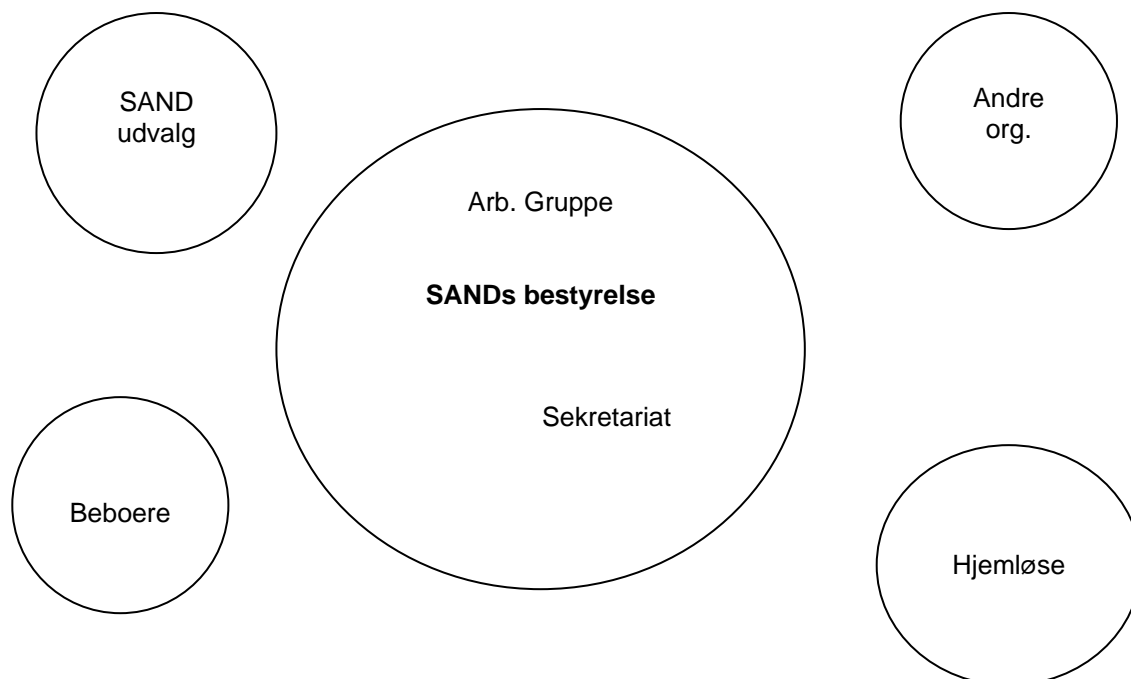

Hvordan ser SAND sig selv?

- Også i forhold til andre systemer?

Hvordan ser bestyrelsen sig selv om system? I forhold til fx SAND udvalgene, boformerne, de hjemløse på gaden?

Så kan så se på de enkelte systemers interrelation hvis der er givne problemer, man gerne vil have belyst.

Et eksempel på at man laver nye systemer, når man skal løse problemer kan være kommunalreformen. I SAND har man lavet små arbejdsgrupper for at synliggøre SAND i forhold til kommunalreformen. Og så opstår der nye systemer mellem bestyrelsen og de små arbejdsgrupper.

Torben: Vi har lavet nogle funktionsbeskrivelser for formand og næstformand, så i princippet kan næstformanden komme til alle arbejdsgruppemøder. Både for at hjælpe og for at lodde en stemning.

Ask: Arbejdsgrupperne har en tendens til at lukke sig om sig selv. Så hvis problemet bliver rejst i bestyrelsen, så siger man; det har vi en arbejdsgruppe til. Og så lukker man sig om sig selv.

Torben: Det er rigtigt at vi skal passe på, at det ikke bliver nogen lukkede møder

Hansen: Jeg kunne tænke mig at vi sætter nogle dage af og så fremægger grupperne i plenum og så kan vi diskutere gruppernes arbejde der. Så ved bestyrelsen alt, så er folk klædt på.

Torben: Kunne man ikke samle tovholderne fra de forskellige arbejdsgrupper til et møde?

Hanne: Det vigtige er at der er en lige linje i tingene... At man arbejder hen i mod de mål, man har sat sig.

Geisler: Man skal passe på at det ikke bliver en klub i klubben? Er det kun for bestyrelsen eller skal vi ud og hente folk i udvalgene og på boformerne?

Hanne: Jeg er meget enig med dig for et skrækscenarium er en masse små systemer, der godt nok i udgangspunktet løste nogle problemer, men lukker sig totalt om sig selv.

Hansen: Vi repræsenterer ikke SANDs bestyrelse, men folk ude på boformerne...

Centrale spørgsmål:

- Gør vi det, vi skal?
- Skal vi det, vi gør?
- Gør vi det, vi siger vi gør?

Det er vigtigt – specielt for frivillige organisationer – at stille sig selv disse spørgsmål. Holde fast i sit værdigrundlag og ikke bare være ministeriets eller boformernes forlængede arm.

Torben: Jeg sidder og får lidt dårlig samvittighed over de der linjer... Specielt 2'eren... Er det det rigtige, vi gør? Jeg har været i tvivl.

René: Er det ikke sundt at være i tvivl om det er rigtigt, det man gør? Ellers kommer man jo ikke videre...
Hanne: Man er nødt til at kigge indad. Både udad og indad...

Torben: Jeg har aldrig haft så svær en formandspost som den for nærudvalget. Den er så følelsesbetonet, for det er en udsat gruppe. Man kommer tæt på. Der er store menneskelige følelser med i den post der. Det sætter noget i gang oppe i hovedet på en.

Hanne: Det er det der dilemma igen... Hvor meget skal man ensrette?

Erik: Du kan ikke ensrette, der er ikke et nærudvalg, der er ens. Vi er meget tættere på brugerne ude i nærudvalgene...

Ask: Jeg mener vi skal gøre det vi gør, men måske skal vi også gøre noget andet. Vi bør have en langt større kontakt til beboerrådene. Der gør vi ikke det, vi skal.

Vi er blevet bedre til at blive mere synlige i forhold til omverdenen – andre organisationer, i forhold til artikler etc....

Vi skal tænke på om det er vores konstruktion af organisation, der gør at vi ikke henvender os mere til boformerne? Er det fordi vi ikke har lyst, ikke skal, eller er det bare noget landssekretæren, der tror, at vi skal det??

Geisler: Vi har da haft den før – at nærudvalgene fik til opgave at tage rundt til boformerne. For at få en mere direkte kontakt.

Poul: Vi skal huske at boformerne er vores rødder. De fleste af os – det er nogle år siden at vi har boet på institution... Vi skal kvalitetssikre boformerne – så bliver vi også nødt til at tage derud.

Jørgen: Vi skal op og besøge de to nye institutioner – beboerrådet på Svenstrupgaard. De nye i Thisted og Hanstholm. Vi har også noget kontakt til herberg i Ålborg, men det er aktive misbrugere, så det er lidt svært at få noget kontakt. De nye institutioner sagde ja tak til besøget – det er jo ikke alle steder, der vil have besøget.

Den i Hanstholm – det bliver ligesom Svenstrupgaard at de kommer til at høre under flere forskellige paragraffer...

Hanne: Bruger i sekretariatet optimalt og rigtigt?

Jeg har jo lov til at være systemet udefra, der 'forstyrrer' jer...

Min rapport viser at alle i SAND mener at der er behov for sekretariatet.

Bruger I ressourcerne godt nok?

Jørgen: Når jeg ikke har kunnet gå til personalegruppen, så har jeg ringet til Ask – fx med pengeansøgninger etc. og så har jeg fået hjælp til det. Så ligger beboerrådet det igennem Ask har lavet og så er det gået igennem. Det er meget positivt – vi får den hjælp, vi beder om.

Alle blev bedt om at forholde sig til nedenstående og komme med tre eksempler.

1. Hvad er det for tre ting, vi gerne vil have at SAND skal være kendt for??
  - a. Politisk
  - b. Organisatorisk

2. Hvad gør vi for at få det til at lykkes?
  - a. Eksempler
  - b. Barrierer/muligheder

3. Hvilke resultater har vi (ikke) set?
  - a. Hvordan kan man forstå det?

Ad. 1.

- Tæt kontakt til beboerne
- Nedbringe hjemløsheden
- Bidrage til at reducere fordomme omkring hjemløshed
- Oprette beboerråd
- De hjemløses egen organisation – være talerør
- Sikre at lovgivningen følges
- Forbedre forholdene/kæmpe mod forringelse
- Sparringspartner for fx:
  - Boforner (ansatte/ledere)
  - Kommuner
  - Socialministeriet
- Råbe op om problemstillinger
- Udbrede kendskabet til SANDs formålsparagraf
- Budskabet skal ud til folket – dialogmøder?
- Bekæmpe asociale politiske tiltag
- Humanistisk menneskesyn
- Være med i alle relevante råd
  - Udsatte råd
  - Sociale (for-)brugerråd
  - Regionale udviklingsråd

Svarene siger noget om SANDs selvforståelse. Noget om systemet SAND. Det her bliver jo ikke noget værd, før der kommer handlinger på.

Den, der går igen er den med kontakten med boformerne. At man har kontakt til beboerne og repræsenterer sine rødder.

Formål:

Mål: Tættere kontakt til boformerne

Resultater: Hvad skal det føre med sig med tættere kontakt til boformerne?

Aktiviteter: Hvad skal der ske?

Succeskriterier: Hvad skal der til, før vi er tilfredse...?

Det kan være nødvendigt at tage alle de nævnte punkter og tage dem igennem punkterne for at få værdier konkretiseret. Man skal køre op og ned – forholde de enkelte punkter til hinanden? Passer resultatet til målet? Er vores aktiviteter med til at nå vores formål?

Er det en bestyrelsesopgave at tage kontakt til boformerne? Eller er det nærudvalgsopgave?

Det skal initieres fra bestyrelsen - det er en nærudvalgsopgave at tage ud og hjælpe og støtte beboerrådene.

Alle punkterne er opgaver, der kan klares i SAND regi – vi skal have defineret hvem, det er hensigtsmæssigt, der løser dem; bestyrelsen, nærudvalgene, sekretariatet... eller??

Formål: At være de hjemløses talerør

Mål: At styrke organisationens rødder

Resultater: At rekrutteringsgrundlaget til SAND er styrket

Aktiviteter: Konkrete idéer til aktiviteter:

- Dialogmøder
- Informationsmateriale, nyhedsbrev, hjemmeside, opslagstavler
- Samarbejde med lederne

Succeskriterier: Målet er nået når:

- Lederne vil arbejde for at der *skal* være beboerråd på boformerne, ikke bare *kan*...
- At 25 % af beboerne ved hvad SAND er

Hvor mange boformer er der beboerråd på? Hvad er et realistisk succeskriterium?

Torben: Det er vigtigt også at gøre sig klart, hvad SAND har at tilbyde beboerne?

Antagelse: Gensidighed – man skal have noget ud af det – følelsen af at man rent faktisk kan gøre en forskel.

Antagelserne er meget vigtige at tage med i sine overvejelser. Det er en måde at nå sit mål med.

Geisler: Hvad ligger der af materiale ude i de lokale beboerråd? Udover kursuskataloget... Så ved beboerrådet, at der også er SAND udvalg, bestyrelse og alt muligt. Informationsmateriale, nyhedsbrev. Hvis man er heldig så sidder man i beboerrådet 4- 5 mdr.

Torben: Vi skal have et møde med forstanderne - invitationen skal komme fra os. Det er en forudsætning.

Sammenfatning:

Dagen startede med hvad vil man gerne bidrage med, dernæst gik vi over til SANDs selvforståelse. Dernæst har vi plukket et punkt ud "At være de hjemløses talerør" – det tager vi hul på til næste bestyrelsesmøde. Vi vil styrke organisationens rødder, fordi vi har erfaring for at der er nogle dilemmaer... Og nu skal vi så kigge på, hvordan vil vi gøre det. Hvilke aktiviteter skal vi helt konkret have søsat?

Vi skal have lavet en **handleplan** ud fra det folk gerne vil og det de er gode til!

Dag 2

SANDs principprogram

Det nuværende principprogram er ca. 2½ år gammelt, det blev lavet af en arbejdsgruppe med bl.a. Ole Rudolf, Hansen, Steen Viggo, Ask.

Dengang var der en del snak om hvorvidt det skulle være specifikt eller generelt. Et eksempel er fixerum. Nogle sagde at det kunne man simpelthen ikke støtte, det ville være en legalisering af narko, mens andre mente at det i virkeligheden handlede om at give narkomanerne bedre livsvilkår. Det resulterede i formuleringen, at man skulle turde nye tiltage, hvis forskning peger på, at der er ræson i det.

De politiske diskussioner ændrer sig – og bestyrelsen ændrer sig, så derfor er det en god idé at kigge principprogrammet igennem.

Overordnede betragtninger:

- At pille de ting ud, der er ændret praktisk, såvel som politisk – eks. vis spørgsmålet om gældssanering.
- Evt. give konkrete eksempler - fx fixerum som eksempel på afsnittet om 'Misbrug og behandling'.
- Stormøder/fyraftensmøder: Hvad er de aktuelle sager, hvad rører sig?? Samle en masse hjemløse og få diskuteret relevante emner. Evt. i en kirke – I Ålborg har Kirkens Korshær månedlige aftener, måske kunne man hægte sig på det...? Samarbejde med gadepræster.
- Udskifte ordet 'Nærudvalg' med 'SAND udvalg'
- Udskifte 'amtskommunale' med 'kommunale'

Konkret:

- Misbrug og behandling:
  - Rene sprøjter
  - Der er mange steder i Kbh. hvor man kan hente rene kanyler, men det er der ikke ret mange andre steder. I Esbjerg kan man hente rent værktøj flere

steder. Diskussionen om udlevering af rent værktøj er den samme som diskussionen af fixerum – er det en legalisering...??

- Lige meget hvad, så er der narkomaner i vores samfund...
- Alkoholbehandling: man skal kunne sætte ind i det øjeblik, viljen er der. Regeringens 14 dages garanti er ikke optimal. Der skal være tilstrækkeligt med akutpladser, så man kan fange folk, når de er motiverede og der skal være tilstrækkeligt med døgnpladser.
- Arbejdsmarkedspolitik:
  - Aktivering, matchgruppe 4 og 5
  - Arbejdsmarkedet tilpasses vores ressourcer for væsentligt at forbedre livskvaliteten for den enkelte
  - Mangel på flexjobs og skånejobs
  - Dem, der gerne vil arbejde, de skal have muligheden for det, det handler om at den enkelte skal være tilfreds. Det bliver farligt, når man fra centralt hold vil definere hvad der er det rigtige for andre mennesker.
- By- og boligpolitik:
  - Billige to-rumsboliger
  - Det forebyggende arbejde: Hvordan ryger folk ud i hjemløshed? Starthjælp, kontanthjælp, stigende boligpriser. Bostøtte: Man kunne lægge op til at det er kommuners opgave at se den her sammenhæng; at de får støtte (økonomisk, socialt...) så de kan blive i den her lejlighed.
  - Øget rådighedsbeløb
  - Udslusningsboliger: Folk vil ikke bo her – frygter problemer og sociale ghettoer. I Århus har man søgt at øse det ved at renovere boligerne – og så blande nogle grupper – bytte lejligheder med almennyttige boligforeninger
  - Efterværn: I Ribe Amt er der lagt op til dialog mellem SAND og en ny efterværnsmedarbejder. Efterværnet er centralt, så man ikke bare sidder alene i en lejlighed. Men vi skal supplere boformerne – ikke overtager deres arbejde.
  - SAND samarbejde omkring efterværn

Hansen: Jeg har ca. 7 mennesker som jeg støtter, er bisidder for, lodser i røven etc.... Det er gamle Østervang'ere og Tre Ege-folk... Betaler man ikke sine regninger, så kan man blive smidt ud – vi har fået det ordnet sådan, at de faste udgifter er trukket fra bistandshjælpen, når den bliver udbetalt.

Jørgen: Efterværnsmedarbejderne oppe ved os, de opfatter os da allerede som en samarbejdspartner. Der er også en, der har bedt om at komme med på vores beboermøde – han ville gerne fortælle om udslusningsboliger i Nr. Sundby.

Torben: Socialministeren har nedsat et udvalg om hvorfor folk bliver sat ud af deres boliger. Vi skal finde en model, hvor vi markerer os kraftigt på det her område.

Punktet 'Brugerorganisering' er helt fraværende i principprogrammet. Vi er længere fremme i dag og det er nødvendigt at få formuleret noget omkring det!